

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Нормативно-правове регулювання обліку

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 8 від 2 грудня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Нормативно-правове регулювання обліку
Викладач (-і)	Лещук Г.В., д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(067)2559984
E-mail викладача	halyna.leshchuk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/ffdb5131146b495132ba
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Нормативно-правове регулювання обліку» спрямована на засвоєння теоретичних і методичних аспектів забезпечення облікового процесу та організації професійної підготовки бухгалтера з урахуванням світових освітніх тенденцій і його роботи як суб'єкта управління підприємством.</p> <p>Результатом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння теорії та практики освітнього процесу підготовки бакалавра й оволодіння професійно-психологічними компетенціями фаху бухгалтера.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу: Формування системи теоретичних і практичних знань з законодавчого забезпечення та регулювання обліку.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни «Нормативно-правове регулювання обліку» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - набуття вмінь аналізу практики застосування законодавства в сфері бухгалтерського обліку та фінансової звітності; - сприяння розвитку у студентів самостійності мислення; - засвоєння студентами юридичної лексики і термінології; - формування правової культури студентів. <p>Досконале вивчення дисципліни дозволить запобігти помилкам при застосуванні законодавства в сфері бухгалтерського обліку, успішно вирішувати завдання по зміцненню законності.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Здатність бути критичним та самокритичним.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.</p> <p>Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.</p> <p>Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.</p> <p>Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	

Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
лекції	16	6
практичні	14	4
самостійна робота	60	80

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
3	071Облік і оподаткування	другий	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин (денна форма навчання/заочна форма навчання)		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
<p>Тема 1. Правове положення бухгалтерського обліку в Україні. Бухгалтерський документ. Вимоги до змісту і оформлення документів. Класифікація бухгалтерських документів. Види недоброякісних документів. Облікові реєстри та їх види. Порядок виправлення помилок в документах згідно з Положенням про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. Документ з точки зору Кримінально-процесуального кодексу України. Вилучення облікової документації.</p>	2/-	2/-	8/10

<p>Тема 2. Законодавче і нормативно-правове регулювання звітності та мета її складання. Звітність підприємства як заключний крок системи бухгалтерського обліку. Законодавче і нормативно-правове забезпечення звітності та мета її складання. Інформаційні потреби користувачів звітності. Види, класифікація та склад звітності підприємства. Елементи та якісні характеристики фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності та розкриття інформації. Склад фінансової звітності</p>	2/2	2/-	8/10
<p>Тема 3. Особливості правового регулювання обліку необоротних активів. Склад необоротних активів. Класифікація, визначення та оцінка основних засобів. Поняття зносу (амортизації) основних засобів та методи розрахунку амортизації. Поняття інших необоротних та нематеріальних активів. Документування господарських операцій з обліку необоротних активів.</p>	2/1	2/1	8/10
<p>Тема 4. Особливості нормативно-правового регулювання обліку запасів Поняття запасів та їх значення. Визнання запасів активами, їх оцінка при надходженні та вибутті. Поняття, класифікація і оцінка виробничих запасів. Документування господарських операцій. Бухгалтерське відображення операцій з руху виробничих запасів. Закономірності відображення ознак слідів злочинної діяльності, які проявляються в бухгалтерській інформації.</p>	2/1	2/1	8/20
<p>Тема 5. Правове регулювання грошового обігу Грошова система України її основні елементи. Правові основи організації грошового обігу на території України. Організація роботи каси. Ліміт залишку готівки. Грошові документи та грошові кошти в дорозі. Документи з обліку операцій з готівкою. Безготівкові розрахунки. Порядок відкриття рахунків в кредитних установах. Документування господарських операцій по рахунках в банках. Роль, значення і зміст діяльності органів внутрішніх справ по охороні грошової системи України.</p>	4/1	2/1	12/20

<p>Тема 6. Правове регулювання обліку зобов'язань Види, класифікація та оцінка зобов'язань. Правові основи організації обліку зобов'язань. Заробітна плата: поняття, види та форми. Правові основи організації обліку розрахунків з оплати праці. Порядок нарахування та виплати заробітної плати. Нарахування на фонд оплати праці та утримання із заробітної плати робітників і службовців.</p>	4/1	4/1	16/10
Разом	16/6	14/4	60/80

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Система оцінювання 100 бальна: 50 протягом семестру, 50 за залік.</p> <p>Зараховано – “відмінно” (90-100 балів)– студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>Зараховано – “добре” (70-89 балів) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>Зараховано – “задовільно” (50-69 балів) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>Незараховано (менше 50 балів) – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p> <p>Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поточне оцінювання в кожному навчальному семестрі (15 %); – виконання модульних контрольних робіт (15 %); – домашня контрольна робота (10%); – тестування в Системі дистанційного навчання (10 %); – обсяг балів за екзамен (50 %). <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті (студент повинен отримати п’ять і більше оцінок) шляхом виконання завдань, отриманих в процесі навчання.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Якщо студент пропустив заняття (лекційні чи практичні) без поважної причини та без відома викладача – він зобов’язується відпрацювати їх.</p> <p>У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p> <p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Також за рішенням кафедри обліку і оподаткування</p>
--	--

	<p>здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (див. Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, URL: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf)</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Відповідно до навчального плану, студент виконує дві модульні контрольні роботи. Головна мета – перевірка ступеня засвоєння студентами теоретичних положень курсу. Окремим видом письмової роботи є домашня контрольна робота метою якої є набуття практичних навичок щодо формування планових та звітних калькуляцій, відображення виробничих витрат на рахунках бухгалтерського обліку, розподілу між об'єктами калькулювання загальновиробничих витрат тощо. У разі відсутності здобувача з поважних причин при написанні контрольної (модульної) роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного семінарського (практичного, лабораторного) заняття. При неявці здобувача у зазначений термін без поважних причин кількість балів з модуля дорівнює «0» (нуль).</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінки за практичне заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Максимальну оцінку 50 балів студент може отримати протягом семестру, 50 балів за залік. Мінімальним допуском до заліку є 25 балів.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p><i>Наочні методи навчання</i> - ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, графіків, схем, мультимедійних матеріалів (презентації, відео).</p> <p><i>Інтерактивні методи навчання</i> - ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм (відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод).</p> <p><i>Практичні методи навчання</i> - передбачають виконання задач та вправ), які спрямовані на розвиток навичок і практичного застосування знань.</p> <p><i>Інноваційні методи навчання</i> - поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентісний метод, проектно-дослідницький метод, використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Зокрема інструменти Google, програми Canva, Prezi, Kahoot, Mentimeter.</p> <p><i>Методи дистанційного навчання</i> - ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської</p>

	системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua), платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Нормативно-правове регулювання обліку» складає 60 годин. Студентам пропонується виконання протягом семестру завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Карпатського національного університету імені В. Стефаніка (https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/c1a57dd f09aad774da14). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.

7. Політика курсу

Академічна доброчесність: очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом честі та Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаніка <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату-та-ін>.

Відвідування занять: відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил. Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаніка.

Ознайомитися з положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>. Академічну заборгованість студенти здають відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Неформальна освіта: у студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки (3-5 балів), пройшовши онлайн курси на платформі Prometheus, Coursera (чи інших рекомендованих кафедрою обліку і оподаткування: <https://koia.pnu.edu.ua/platformy-dlia-neformalnoi-osvity/>). Також приймаються сертифікати, які підтверджують проходження курсів студентом на інших платформах неформальної освіти. Як правило, студент попередньо повинен погодити з викладачем коректність обраного курсу. Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаніка. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/>

8. Рекомендована література

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-УІ із змінами та доповненнями / [Електронний ресурс]: за даними Верховної Ради України № 2755-17. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-ІУ / [Електронний ресурс]: за даними Верховної Ради України № 435-15. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996–XIV. URL : <https://www.rada.gov.ua>
4. Кулинич М. Б., Фатенок-Ткачук А. О. Мельник К. П. Облік, аналіз, аудит і оподаткування економічних суб'єктів: організаційно-методологічні аспекти : монографія. Луцьк : «Вежа Друк», 2023. 136 с.
5. Методичні рекомендації щодо застосування суттєвості у бухгалтерському обліку. Лист Міністерства фінансів від 29.07.2003 р. № 04230-04108.
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2013 р. за № 336/22868.
7. Куцик П.О., Бачинський В.І., Воронко Р.М., Полянська О.А., Головацька С.І., Корягін М.В., К.І. Кузьмінська, Чік М.Ю. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: підручник [3-е

видан.] Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2023. 308 с.

86. Правдюк Н. Л., Коваль Л. В., Коваль О. В. Організація процесу формування облікової інформації для прийняття управлінських рішень: теорія, методологія, практика : монографія. Київ : «Центр учбової літератури», 2021. 492 с.

9. Плиса В. Й., Плиса З. П. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. Львів: Видавництво ННВК «АТБ», 2023. 302 с.

10. Руснак А. В., Надточій І. І. Стратегічне управління підприємством: навчальний посібник. Видавництво: Іліон, 2024. 258 с.

11. Лещук Г.В., Савків У.С., Кузьмін Т.Л. Нормативно-правове забезпечення проведення інвентаризації на прикладі закладів харчування. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 6 (34). С. 859-872. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-6\(34\)-859-871](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-6(34)-859-871)

12. Лещук Г.В., Савків У.С., Кузьмін Т.Л. Нормативно-правове забезпечення ведення бухгалтерського обліку в системі управління закладів харчування. Наукові перспективи. 2024. № 4 (46). С. 652-665. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-4\(46\)-652-664](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-4(46)-652-664)

13. Лещук Г.В., Шкроміда Н.Я., Івасюк Н.Б. Сучасний стан правового регулювання фінансової відповідальності за порушення податкового законодавства. *Наукові перспективи*. 2025. № 5(59). С. 851-867. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-5\(59\)-851-866](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-5(59)-851-866)

14. Сас Л.С., Кузьмін Т.Л., Лещук Г.В., Бурлак Б.Б. Обліково-правові аспекти функціонування державних некомерційних підприємств як об'єкта консалтингового та аутсорсингового супроводу. *Інвестиції: практика та досвід*. №7. 2025. С. 96-101. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.7.96>

Викладач _____

_____ Лещук Г.В.